

ಗೆಲುವೇ ಗುರಿಯಾಗದಿರಲಿ...

■ ಸವಿತಾ ಮಾಧವ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಇದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ

ಹಲವಾರು ಮನೋರೋಗಗಳಿಗೆ,

ಕೀಳರಿಮೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

- ತಮಗಾಗಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದ ಪೋಷಕರ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮರೆತು ಪದೇಪದೇ ಬೈದು ಅವಮಾನಿಸಿದ್ದುನ್ನೇ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆತ್ತವರನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಶತ್ರುವಾಗಿ ಕಾಣಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ವಿಪರೀತ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು, ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಶರಣಾಗುವುದು, ದುಶ್ಚಟಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುವುದು ಮುಂತಾದ ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ.
- ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅವರದೇ ಆದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರದೇ ಆದ ಭಾವನೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಸೋಲು ಗೆಲುವು ಬದುಕಿನ ಒಂದು ಅಂಗ ಎಂದು ಕೆಲವು ಹೆತ್ತವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಪದೇಪದೇ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೀನ ಭಾವನೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತಾನು ಅಸಮರ್ಥ, ತನ್ನಿಂದ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ತಾನು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ, ಒಬ್ಬ ಲೂಸರ್ ಎಂಬೆಲ್ಲ ಋಣಾತ್ಮಕ ಯೋಚನೆಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಮನದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಮೂಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೆ ಅದರಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
- ಈಗ ರೋಹಿಣಿಯ ಸಂದರ್ಭವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ತನ್ನ ಮಗ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರನೇ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದ ಎಂದು ಅವಳು ಅವನ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಹುರಿದುಂಬಿಸಬಹುದಿತ್ತು. 'ಹೋಗಲಿ, ಈ ಸಲ ಮೂರನೇ ಬಹುಮಾನವಾದರೂ ಬಂತಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಸಲ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸೋಣ. ಜಾಣಮರಿ' ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಅವನ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಿತ್ತು.

- ಮಕ್ಕಳು ಹೀಗೆ ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ

ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಹೆತ್ತವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಗೆದ್ದೇ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಅತಿಯಾದ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ತಪ್ಪು. ಇದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ performance anxiety ಅಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ರಿಯಾಲಿಟಿ ಶೋಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

- ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿ ನಡೆಸುವುದು, ತೀರ್ಪಿಗಾಗಿ ಕಾಯುವಿಕೆ ಇವೆಲ್ಲ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಸಹಜವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಗೆಲುವೇ ಗುರಿಯಾಗಬಾರದು. ಸೋಲನ್ನು, ಗೆಲುವನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ನಾವು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕಿದೆ.

ರೋಹಿಣಿ ಮಗನ ಬರುವಿಕೆಗಾಗಿ ಕಾತುರದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇವತ್ತು ಅವಳ ಮಗ ದಿಗಂತನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಇತ್ತು. ಕಳೆದ ಹತ್ತು ದಿನಗಳಿಂದ ರೋಹಿಣಿ ತಾನೇ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಮಗನಿಗೆ ಭಾಷಣದ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಳು. ಕೂತಲ್ಲಿ ನಿಂತಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಅವನಿಂದ ಭಾಷಣ ಹೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ತಪ್ಪುಗಳಾದಾಗಲೆಲ್ಲ ತಿದ್ದಿ ತಿದ್ದಿ 'ಹೀಗಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಬೇಕು' ಎಂದೆಲ್ಲ ತಿದ್ದಿ ತಿಳಿಹೇಳಿದ್ದಳು. ಹೀಗಾಗಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ಮಗನ ಭಾಷಣದ ಫಲಿತಾಂಶ ಏನು ಬರುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಆತಂಕ ಇದ್ದಿತ್ತು. ಸಂಜೆ ದಿಗಂತ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಲೇ 'ಅಮ್ಮಾ ನನಗೆ ಮೂರನೇ ಬಹುಮಾನ ಬಂತು' ಎಂದು ಖುಷಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ. ಆದರೆ ರೋಹಿಣಿ ಖುಷಿಪಡುವ ಮನಸ್ಸಿರಲಿಲ್ಲ.

'ಛೇ! ನಾನು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮೂರನೇ ಪ್ರೆಜ್ ಬಂತಾ? ನೀನು ಎಲ್ಲೋ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ತಪ್ಪಿರಬೇಕು. ನಾನು ನಿನಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೆ. ಎಲ್ಲ ವೇಸ್ಟ್ ಆಯ್ತು. ಹೋಗ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಪ್ರೆಜ್ ಯಾರಿಗೆ ಬಂತು?' ಎಂದು ರೇಗುತ್ತಲೇ ಕೇಳಿದಳು.

'ಅನಿರುದ್ಧನಿಗೆ' ಎಂದು ಮಗ ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವಳ ಕೋಪ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಕಾರಣ ಅನಿರುದ್ಧ ಅವಳ ನೆರಮನೆಯ ದೀಪ್ತಿಯ ಮಗ. 'ಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ಅವನಿಗೆ ಬಂತಾ! ಮೊದಲೇ ದೀಪ್ತಿ ಜಂಬದ ಕೋಳಿ. ಇನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಮಗ ಫಸ್ಟ್ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಿರುಗುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ನನಗೆ ಏಷ್ಟು ಅವಮಾನ ಆಗುತ್ತೆ ಗೊತ್ತಾ?' ಎಂದು ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸಿಕೊಂಡು ನುಡಿದಾಗ ದಿಗಂತನ ಸಂತೋಷವೆಲ್ಲ ಕಳೆದು ಹೋಗಿ ದುಃಖ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು. ಅಳುತ್ತಾ ಹಾಲು ಕೂಡ ಕುಡಿಯದೆ ಹೋಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡ.

- ರೋಹಿಣಿಯಂತಹ ಅನೇಕ ಪೋಷಕರು ನಮ್ಮ ನಡುವೆಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೇವಲ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಭಾವಿಸದೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಗೆಲುವು ತಮ್ಮ ಗೆಲುವು, ಅವರ ಸೋಲು ತಮ್ಮ ಸೋಲು ಎಂದೇ ಅನೇಕ ಪೋಷಕರ ಎಣಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಬಹುತೇಕ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಕಲೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಕ್ರೀಡೆ, ಪರೀಕ್ಷೆ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದದ್ದನ್ನೇ ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಇನ್ನಿಲ್ಲದ ಒತ್ತಡ ಹೇರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗದಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಅವಮಾನವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅರಿಯದೆ ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಬೈದು ಹೊಡೆದು ಅವಮಾನಿಸಿ ತಮಗೇ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಜರ್ಜರಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಮಕ್ಕಳು ತಾವೇನೋ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಾರೆ.

